

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра історії та культури української мови

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

УКРАЇНСЬКА МОВА
(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня
спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія
освітньо-професійної програми Фізична терапія, ерготерапія

Силабус освітнього компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням» підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 22 *Охорона здоров'я*, спеціальності 227 *Фізична терапія, ерготерапія*, за освітньо-професійною програмою *Фізична терапія, ерготерапія*. 30 серпня 2022 р. 14 с.

Розробник:

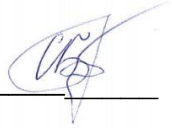
Левчук І. П., доцент кафедри історії та культури української мови, кандидат філологічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми _____ проф. Ольга АНДРІЙЧУК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри історії та культури української мови.

Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ проф. Світлана БОГДАН

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	22 Охорона здоров'я, 227 Фізична терапія, ерготерапія, ОПП Фізична терапія, ерготерапія, перший (бакалаврський)	Нормативний
		Рік навчання I
Кількість годин / кредитів 90 / 3		Семестр 1-ий
		Лекції -
		Практичні (семінарські) 42 год
		Самостійна робота 42 год
		Консультації 6 год
ІНДЗ: немає		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові – [Левчук Ірина Петрівна](#)

Науковий ступінь – кандидат філологічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри історії та культури української мови

Контактна інформація: +38(099)75 635 57; levchuk.iryana@vnu.edu.ua

Дні занять: відповідно до розкладу <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Силабус освітнього компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням)» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія» підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Освітній компонент «Українська мова (за професійним спрямуванням)» займає важливе місце в системі підготовки бакалавра фізичної терапії, ерготерапії, адже спрямований на вдосконалення рівня володіння державною мовою і комунікативної компетентності майбутніх фахівців, формування ґрунтовних навичок професійної комунікації, студіювання особливостей фахової мови, розвиток культури мови, мислення й поведінки особистості.

2. Пререквізити / Постреквізити.

Освітній компонент «Українська мова (за професійним спрямуванням)» розпочинає підготовку бакалавра фізичної терапії, ерготерапії й пов'язаний з такими ОК, як «Професійна етика, деонтологія та психологія спілкування», «Творчий феномен Лесі Українки», «Україна в європейському історичному та культурному контекстах».

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Освітній компонент «Українська мова (за професійним спрямуванням)» передбачає продовження формування національномовної елітарної особистості, яка досконало володіє нормами української літературної мови, уміннями й навичками вільно й комунікативно виправдано користуватися всіма мовними й позамовними засобами під час фахового спілкування бакалавра фізичної терапії, ерготерапії.

Основні завдання освітнього компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням)»: сформувати чітке та правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення; сформувати та вдосконалити вміння правильно використовувати різні мовні та позамовні засоби відповідно до комунікативних намірів, ситуацій і особливостей комунікантів; виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні, професійної культури; сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування наукових текстів галузі; виховати креативну особистість із високим рівнем мовної свідомості.

Значна увага приділена основним аспектам фахового мовлення, опануванню ключовими стратегіями і тактиками публічного мовлення, прийомами впливу за допомогою вербальних і невербальних засобів з проєкцією на види професійної комунікації фахівця в галузі охорони здоров'я, вмінню спілкуватися з пацієнтами/клієнтами, а також колегами.

4. Результати навчання.

Згідно з освітньо-професійною програмою студенти в результаті вивчення освітнього компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням)» здобудуть такі **компетентності**:

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-

педагогічних наук (*Інтегральна компетентність – ІК*).

Здатність до міжособистісної взаємодії (*Загальні компетентності – ЗК 3*).

Здатність працювати в команді (*ЗК 4*).

Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (*ЗК 5*).

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмовою (*ЗК 6*).

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (*ЗК 10*).

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (*ЗК 11*).

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (*ЗК 15*).

Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати (*Фахові компетентності – ФК 6*).

Програмні результати навчання:

1. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

2. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

3. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

4. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

5. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

6. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання

структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (додаток 1), трактувати отриману інформацію.

7. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями, в тому числі потерпілих внаслідок військових дій на сході України, внаслідок отриманих травм у професійному спорті, при патологіях розвитку та генетичних захворюваннях дітей та дорослих. Працювати та взаємодіяти у мультидисциплінарній команді.

16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

Soft skills:

- здатність логічно і критично мислити;
- креативність, оригінальність та ініціативність;
- уміння працювати в команді та взаємодіяти;
- навички ефективної комунікації;
- навички емпатії в комунікативних ситуаціях;
- логічна аргументація;
- розв'язання проблем та формування ідей;
- здатність керувати своїм часом, розуміння важливості речення (вчасного та якісного виконання поставлених завдань).

5. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю /Бали
Змістовий модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування						
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування	2		2			ТР/5
Тема 2. Основи культури української мови	4		2	2		ТЗ, ПЗ, ІРС, Т/5
Тема 3. Словники як інструмент підвищення культури професійного спілкування	4		2	2		ПЗ, ІРС/5
Тема 4. Спілкувальний етикет та його роль у формуванні професійної компетентності	4		2	2		ТЗ, РК, ІРС, Т/5
Тема 5. Стилi сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	4		2	2		ДС, ПЗ, ІРС/5
Тема 6. Текст як форма реалізації мовленнєвої діяльності фахівця	6		2	2	2	ПЗ, ІРС/5
Разом за модулем 1	26	0	12	12	2	5
Змістовий модуль 2. Усна професійна комунікація						
Тема 7. Спілкування як інструмент професійної діяльності	4		2	2		ТЗ, ПЗ, ІРС, Т/5
Тема 8. Публічний виступ як важливий засіб комунікації	4		2	2		ТЗ, ПЗ, ІРС/5
Тема 9. Вербальні та невербальні особливості публічного мовлення	4		2	2		ТЗ, ПЗ, ІРС/5
Тема 10. Презентація як різновид публічного мовлення	4		2	2		ТЗ, РК, ІРС/5
Тема 11. Форми індивідуального спілкування у професійній діяльності	4		2	2		ТЗ, ПЗ, Т/5
Тема 12. Форми колективного спілкування у професійній діяльності	6		2	2	2	ДС, ТЗ, Т/5
Разом за модулем 2	26	0	12	12	2	5
Змістовий модуль 3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації						
Тема 13. Документ – основний вид ділового мовлення	4		2	2		ПЗ, ІРС, Т/5

Тема 14. Документація з кадрово-контрактних питань	4		2	2		ТЗ, ПЗ, Т/5
Тема 15. Довідково-інформаційні документи	4		2	2		ТЗ, ПЗ, Т/5
Тема 16. Ділове листування	4		2	2		ТЗ, ПЗ, Т/5
Разом за модулем 3	16	0	8	8	0	5
Змістовий модуль 4. Наукова комунікація як складник фахової діяльності						
Тема 17. Українська термінологія у професійному спілкуванні	4		2	2		ДС, ПЗ/5
Тема 18. Науковий текст – спосіб репрезентації наукової інформації	4		2	2		ДС, ПЗ, Т/5
Тема 19. Жанри наукового стилю	4		2	2		РМГ, ІРС/5
Тема 20. Курсова робота: особливості мовного оформлення та виступу на захисті	4		2	2		РК, ПЗ/5
Тема 21. Переклад і редагування наукових текстів	6		2	2	2	РК, ТЗ, Т/5
Разом за модулем 4	22	0	10	10	2	5
Усього годин / балів	90	0	42	42	6	5/120

Методи контролю: ДС – дискусія, Т – тести, ТР – тренінг, РК – розгляд кейсів, ТЗ – творче завдання, ПЗ – проблемне завдання, ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувачів освіти включає більш детальне опрацювання теоретичних основ освітнього компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням)», підготовку до практичних занять, яка передбачає, зокрема, виконання завдань практичного спрямування, опрацювання літератури, заповнення графічних організаторів, перегляд рекомендованих відеоматеріалів, підготовку мініпроектів тощо. Зміст та обсяг самостійної роботи подано за темами в електронному курсі на платформі Moodle (див. [*Левчук І. П. Українська мова \(за професійним спрямуванням\) \[Електронний освітній ресурс\]*](#)).

Ефективність і результативність самостійної роботи здобувача освіти викладач виявляє на практичних заняттях, зокрема під час тематичного опитування, бесід, дискусій, обговорення проблемних завдань, презентації творчих завдань, мініпроектів та ін., та фіксує в загальній оцінці за тему.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти.

Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно з розкладом та вчасно виконувати навчальні завдання (зокрема винесені на самостійну роботу) відповідно до індивідуального навчального плану та силабусу дисципліни. На заняття здобувач освіти повинен приходити вчасно. На заняттях не можна займатися сторонніми справами.

Кожен здобувач освіти зобов'язаний зареєструватися на електронний курс «Українська мова (за професійним спрямуванням)» у системі MOODLE ((доступ 24/7) → <https://moodle.vnu.edu.ua/> → ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ → КАФЕДРА ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ → НАЗВА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА), послуговуватися його ресурсами та виконувати відповідні завдання.

Згідно з пунктом 3.3 «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» під час оцінювання поточної навчальної діяльності з «Української мови (за професійним спрямуванням)» застосовуємо дві шкали оцінювання: багатобальну (200-бальну) та 4-бальну. Результати конвертуємо з однієї шкали в іншу відповідно до таблиці нижче. Оцінювання здійснюємо на кожному практичному занятті за 4-бальною шкалою за такими критеріями:

5 – «відмінно»: ставимо, якщо здобувач освіти демонструє компетентність комплексно та творчо вирішувати поставлені завдання; вільно та доцільно послуговуватися спеціальною термінологією; доречно ілюструвати відповідь прикладами, залучаючи відомості із самостійно опрацьованої літератури; практично застосовувати одержані глибокі теоретичні знання з освітнього компонента; знаходити джерело інформації та аналізувати її; оформляти роботу охайно та ретельно, відповідно до вимог щодо структурної, змістової та мовної організації текстів певного виду. Водночас можливі 1–2 дрібні неточності у викладі матеріалу, що не впливають на правильність висновків. Завдання мають бути виконані не менш як на 90%;

4 – «добре»: ставимо, якщо здобувач освіти демонструє компетентність комплексно вирішувати поставлені завдання; глибоко розкривати зміст поставленого завдання чи проблеми; доцільно використовувати спеціальну термінологію; доречно ілюструвати відповідь прикладами; практично застосовувати одержані глибокі теоретичні знання з освітнього компонента; знаходити джерело інформації та аналізувати її; оформляти роботу відповідно до вимог щодо структурної, змістової та мовної організації текстів певного виду. Однак можливі 2–3 неточності у викладі матеріалу, що не впливають на правильність висновків. Завдання мають бути виконані на 75–89%.

3 – «задовільно»: здобувач освіти отримує, якщо зміст викладає частково, не завжди послідовно; одержані теоретичні знання невміло застосовує практично; відсутній логічний зв'язок основного викладу інформації з висновками; відповідь неповна, хоча суть запитання загалом висвітлена; можливі 3–4 неточності у викладі інформації, які не впливають на конкретний зміст; у роботі трапляються нечисленні помилки; завдання виконані на 60–74 %.

2 – «незадовільно»: ставимо, якщо здобувач освіти демонструє підготовленість тільки з окремих завдань теми; відповідь не вирізняється змістовністю та логікою викладу; робота містить численні помилки; завдання виконані на менше ніж 59 %.

Здобувач освіти має отримати оцінку з кожної теми.

Розрахунок загальної кількості балів проводимо на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-бальною шкалою впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного, округленого до двох знаків після коми. Виставлені за 4-бальною шкалою оцінки конвертуємо у бали за 200-бальною шкалою.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом (диференційованим заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120
4.95	119
4.91	118
4.87	117
4.83	116
4.79	115
4.75	114
4.7	113
4.66	112
4.62	111
4.58	110
4.54	109
4.5	108

4-бальна шкала	200-бальна шкала
4.45	107
4.41	106
4.37	105
4.33	104
4.29	103
4.25	102
4.2	101
4.16	100
4.12	99
4.08	98
4.04	97
3.99	96
3.95	95

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.91	94
3.87	93
3.83	92
3.79	91
3.74	90
3.7	89
3.66	88
3.62	87
3.58	86
3.54	85
3.49	84
3.45	83
3.41	82

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.37	81
3.33	80
3.29	79
3.25	78
3.2	77
3.16	76
3.12	75
3.08	74
3.04	73
3	72
Менше 3	Недостатньо

Пропущені з поважних причин заняття здобувач освіти має можливість скласти викладачеві в дні консультацій після виходу на навчання або дистанційно через електронний курс на платформі [Moodle](#) з урахуванням визначених дедлайнів (не пізніше останнього дня залікового тижня у відповідному семестрі), покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Якщо здобувач пропустив більше, ніж 3 практичні заняття, він має отримати дозвіл на їх відпрацювання у деканаті.

Відповідно до пункту 3, підпункту 3 [«Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»](#) «визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або

інформальній освіті, дозволяється для ОК, викладання яких за навчальним планом ОП починається з другого семестру», що унеможливило таку процедуру з освітнього компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

Політика щодо академічної доброчесності.

Увесь освітній процес побудований на засадах доброчесності, справедливості, порядності, відповідальності за результати своєї діяльності, взаємодовіри та толерантності до його учасників, об'єктивності оцінювання, соціальної та гендерної рівності.

Здобувач освіти зобов'язаний самостійно виконувати завдання до практичних занять та самостійної роботи; надавати правдиву інформацію про результати своєї навчальної діяльності; вказувати джерела чужих думок у випадку їхнього використання. Жодна з форм порушення академічної доброчесності не толерується.

Відповідальність за порушення норм академічної доброчесності визначена «Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» та «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Завдання, які здобувач освіти складає з порушенням дедлайнів, викладач перевіряє, але не оцінює (тобто здобути бали за такі роботи не вдається).

Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Формою організації підсумкового контролю знань здобувачів освіти з «Української мови (за професійним спрямуванням)» є екзамен (комп'ютерне тестування).

Тестова база включає теоретичні та практичні завдання, що охоплюють усі теми освітнього компонента і налічує майже 700 завдань. Завдання для підсумкового контролю оприлюднено відповідно до рішення Вченої ради університету на вебсторінці Центру інноваційних технологій та комп'ютерного тестування (див. http://cit.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/bases/isp/isp_TEST_263.html). Водночас самопідготовку до поточного та підсумкового контролю можна здійснювати за виданням:

Українська мова за професійним спрямуванням: збірник тестових завдань : навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / С. К. Богдан (відп. ред.), Л. В. Голоух, І. П. Левчук [та ін.]. Луцьк, 2020. 172 с. (гриф «Рекомендовано» протокол № 3 від 28.02.2020).

Відповідно до «[Положення про організацію освітнього процесу на першому \(бакалаврському\) та другому \(магістерському\) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#)» та «[Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#)» для спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» складання екзамену обов'язкове. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 72 бали. Підсумкова семестрова оцінка визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок у балах. Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань (тестів) за шкалою від 0 до 80 балів.

Повторне складання екзамену, у разі отримання незадовільної оцінки, можливе не більше двох разів: один раз викладачеві (повторне комп'ютерне тестування), другий – комісії, яку створює декан факультету.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання здійснюємо за 200-бальною шкалою.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
170–200	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	Задовільно	D	непогано
122–129	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Зубков М. Норми та культура української мови за оновленим правописом. Ділове мовлення. 3-й вид., допов. і змін. Київ : Арій, 2020. 608 с.
2. Кацавець Р.С. Українська мова: усна і писемна (ділове спрямування). Навчальний посібник. Київ : Алерта, 2020. 264 с.
3. Українська мова (за професійним спрямуванням): зб. тестових завдань для студентів вищих навчальних закладів / С. К. Богдан (відп. ред.), Л.В. Голоюх, І. П. Левчук [та ін.]. 5-те вид., переробл. та доповн. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. 204 с.

4. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. Київ : Алерта, 2019. 640 с.

Додаткова література

1. Авраменко О. Було – стало: зміни в правописі. Київ : Видавництво «Даринка», 2019. 40 с.

2. Азарова Л.Є., Стадній А.С., Радомська Л.А. «Українська мова (за професійним спрямуванням) у таблицях і схемах» для студентів І курсу: навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2018. 176 с.

3. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / за заг. ред. О. Сербенської : навч. посібн. 3-тє вид., доп. і переробл. Львів : Апріорі, 2019. 304 с.

4. Гончаров Г. М., Карпець Л. А. Риторика і культура мови : навч. посіб. Харків : Панов А. М. [вид.], 2018. 179 с.

5. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [Чинний від 2016-07-01]. Вид. офіц. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 20 с.

6. Єгорова Т. Д. Ефективна комунікація: публічний виступ : навч. посіб. Київ : НАДУ, 2018. 162 с.

7. Кисіль Г.Г., Черногуз О.Ф. Українська мова: культура мовлення медика: навч. посіб. Київ : ВСВ “Медицина”, 2018. 464 с.

8. Колоїз Ж.В., Березовська-Савчук Н.А. Українська мова професійного спілкування в аспекті теорії стилів та культури мовлення : практикум / за ред. проф. Колоїз Ж.В. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С.В., 2019. 131 с.

9. Колотілова Н. А. Логіка і риторика: ретроспектива взаємозв'язку : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 271 с.

10. Крикун В. Ю. Риторика : навч. посіб. Київ : Київський університет, 2019. 223 с.

11. Культура мовлення та риторика : навчальний посібник. Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2020. 324 с.

12. Куньч З., Городиловська Г., Шмілик І. Риторика: підручник. 2-ге вид., допов. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 496 с.

13. Куньч З., Городиловська Г., Шмілик І. Риторичний практикум : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. 211 с.

14. Левчук І. П., Матящук Л. А. Основи культури мовлення : особливості, поради, роздуми : навч. довід. Луцьк : Вежа Друк, 2017. 164 с.

15. Мацько О. М. Практична риторика : навч. посіб. Київ : Київський університет, 2019. 239 с.

16. Мистецтво красномовства, культури спілкування та ділової комунікації : навч. посіб. / уклад. В. І. Докаш. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2020. 367 с.

17. Овчиннікова А. П. Риторика як суспільно-культурне явище: курс лекцій. Херсон : ОЛДІ-плюс, 2020. 175 с.

18. Омельковець Р.С. Українська мова за професійним спрямуванням: Матеріали до вивчення курсу для студентів медичного факультету. Луцьк : П.П. Іванюк В.П., 2020. 215 с.
19. Партико З. В. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Ліра-К, 2018. 231 с.
20. Риторика : навч.-метод. посіб. / уклад. Лариса Мафтин ; [відп. ред. С. Романюк]. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича : Рута, 2020. 343 с.
21. Семашко Т. Ф. Практична стилістика і культура мовлення : навч. посіб. Івано-Франківськ : НАІР, 2019. 320 с.
22. Сербенська О. А. Голос і звуки рідної мови. Львів : Апріорі, 2020. 280 с.
23. Серебряннікова Н., Хандусенко Д. Бізнес-комунікації: риторика, аргументація, етикет. Одеса : Фенікс, 2018. 109 с.
24. Теслюк В. М. Основи красномовства : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2020. 523 с.
25. Терлак З. Пунктуаційний словник-довідник. Львів : Апріорі, 2019. 396 с.
26. Український правопис. Київ : Наукова думка, 2019. 392 с.
27. Фаріон І. Д. Мовна норма: пошук істини (навчальне видання) : [посібник]. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2017. 256 с.
28. Яворський А.Ю. Лінгвістичні та логічні засади редагування : збірник завдань і вправ. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 168 с.
29. Gamble Teri Kwal, Gamble Michael W. The Public Speaking Playbook. SAGE Publications, Third Edition, 2020. 564 p.
30. Zarefsky David, Engels Jeremy. Public Speaking: Strategies for Success, 9th Edition, 2020. 407 p.

Інтернет-ресурси

1. Електронний курс І. П. Левчук «Українська мова (за професійним спрямуванням)» в системі дистанційного навчання Moodle. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/>
2. Мововишкіл правописний: освітній проєкт. URL: <https://www.youtube.com/channel/UCFaROldHjm0yCEM07JaO7eg/featured> (дата звернення: 30.08.2022).
3. Словники on-line. URL: <http://rozum.org.ua/> (дата звернення: 30.08.2022).
4. Український лінгвістичний портал: «Словники України» on-line. URL: <https://lcorp.ulif.org.ua> (дата звернення: 30.08.2022).
5. Mova.Info. Лінгвістичний портал. URL: <http://www.mova.info/> (дата звернення: 30.08.2022).